

Cuba, Si!

*Den fjerne rumlen af motorcykler
bringer mig langsomt ud af min søvn.
Jeg vågner op til endnu en dag i Havana, Cuba.
Øen er på mange måder kontrasternes ø og som en
af de sidste kommunistiske nationer
er øen et spændende rejsemål.*

TEKST : MICHAEL S. CHRISTIANSEN
FOTO: KIRSTEN LEANDER

Den fjerne rumlen af motorcykler bringer mig langsomt ud af min søvn. Jeg vågner op til endnu en dag i Havana, Cuba. Øen er på mange måder kontrasternes ø, og som en af de sidste kommunistiske nationer er øen et spændende rejsemål. Historisk set nedstammer cubanerne fra Siboney folket, et folkefærd af amerikanske indianere, jægere og samlere. Senere overtager Arawak'erne (taino folket), dog uden at fortrænge det oprindelige stammefolk helt. Fra 1492 og til 1762 bliver øen koloniseret af Spanien. Christoffer Columbus er første spanier på øen. Det er dog først i 1508, at Sebastian de Ocampo fastslår, at Cuba er en ø! Diego de Velazquez foretager i 1509 den første af flere ekspeditioner. I perioden 1511 til 1515 grundlægger han byen Baracao samt seks andre bosættelser på øen. Cuba har i århundrede oplevet flere oprør. Taino folket ydede modstand under den første kolonisering, men efter tilfangetagelsen og afbrændingen af den mægtige Taino-høvding, Cacique Hatuey, smuldrede de indfødtes modstand. Slaveoprøret i 1537 blev nedkæmpet med hård hånd. Slaverne var en økonomisk nødvendighed, til brug for arbejde i minerne og senere i sukker- og tobaksindustrien. I 1717 bliver tobakshandlen erklæret som den spanske konges monopol, og modstanden fra tobaksproducenterne bliver nedkæmpet. Den dag i dag er det en spansk distributør, der forsyner det europæiske marked med de berømte cubanske cigarer! Kup og korrupsion har i mange århundrede præget det politiske miljø. En af de største oprørere i cubansk historie var José Martí. Han var grundlægger af det Cubanske Revolutionære Parti i 1892. Tre år senere dræbes han ved Dos Rios. Hans kampfælle Antonio Maceo dræbes året efter i det vestlige Cuba. I 1898 sprænges det amerikanske krigsskib Maine, spanierne indgår en fredsaftale, og amerikanerne overtager kontrollen med Cuba. Tiden under General Machados, som er præsident i perioden 1924 til 1933, præges af vold og korrupsion. En generalstrejke i 1933 tvinger ham på flugt. Fulgencio Batista kommer

til magten i 1934 ved et kup og ind sætter en marionet præsident, styret af militæret. Batista selv kommer til magten i 1940 ved et nationalt valg, og i 1952 sætter han sig suverænt på styret og sætter forfatningen ud af kraft. Denne magtovertagelse skaber grobund for et nyt oprør, og i 1956 afsejler Fidel Castro sammen med sine guerilla tropper fra Mexico på det gode skib Grandma. De slår sig ned i Sierra Maestra bjergene for at starte deres oprør. Et forgæves studenter angreb på Batistas residens i 1957 bliver i princippet startskuddet til en folkelig opbakning til Fidel Castro og hans guerilla soldater. Kampen er lang og hård, men med indtagelsen af Santa Clara d. 28. december 1958, anført af Ché Guevara, flygter Batista til Den Dominikanske Republik nytårsnat.

Med den historie i baghovedet var jeg klar til det, som havde bragt mig herover. En rejse sammen med 29 andre motorcyklister for at studere øen, befolkningen og se nogle af de steder, hvor historien havde udspillet sig. I virkeligheden kunne det som udgangspunkt slet ikke lade sig gøre, dét at komme ind på øen som en gruppe på motorcykler, men et stort arbejde på begge sider af Atlanten gjorde, at vi efter 8 måneder havde alle tilladelser i hus! Vores motorcykler var klar til udlevering to dage efter vores ankomst, så de første dage blev brugt på rundture i Havana. En smeltedigel af mennesker, musik, dans og livsglæde. Trafikken er tæt, støjende og osende, men alle kører hensynsfuldt, så det at bevæge sig rundt på to hjul er nemt. Første mål på vores rundtur er Viñales og området omkring Sierra de los Organes. Disse bemærkelsesværdige bjerge er opstået ved en

nedvaskning af de bløde ydre lag, således det kun er den hårde klippekerne, der står tilbage. Før ankomsten kommer vi forbi Cueva de los Portales, i dag camping plads, men under Cuba krisen i 1962 tjente området som hovedkvarter for Castros vestlige hær, anført af Ché Guevara. Historien om Ché er i øvrigt bemærkelsesværdig. Efter krisen rejste han i 1964 til Moskva i sin egenskab af finansminister, men vendte skuffet tilbage. Han opfattede russerne som dovne og ugidelige, slet ikke hans opfattelse af en sand revolutionær. I 1965 fratræder Ché Guevara sine poster i Cuba og drager til Afrika for at deltage i frihedskampen. Også her blev han skuffet over indsatsen fra de revolutionære, hvorefter han fortsatte til Bolivia. Her dræbes han under ildkamp i 1967. Hans hænder hugges af for at sikre ved fingeraftryk, at det er Ché, som man har dræbt. En detalje, som kommer til betydning senere.

Videre mod Viñales gør vi stop ved Baños de San Juan, tager et bad i de dybe bjergbassiner og spiser frokost samme sted. Det nærliggende hotel La Moka kan anbefales til de, der foretrækker skovens dybe stille ro. Inden mørket falder på, tager vi et gruppebillede ved det kontroversielle maleri, Mural de la Prehistoria. Maleriet forestiller det socialistiske menneskes fremkomst fra urtiden. Maleriet er lavet på bestilling af Castro selv. Leovigildo Gonzáles udførte opgaven sammen med lokale kunstnere.

Viñales er verdenskendt for sin gode tobaksproduktion, og vi slutter dagen med en god MonteCristo, mens vi nyder solnedgangen fra vores hotel, La Ermita. Næste dag er det tidligt op, vi skal til Cienfuegos, via Pinar del Rio og Havana.

Motorvejen er en historie for sig. Udover der kun er én motorvej, som går fra øst til vest, er den tilsyneladende også transportvej for løsgående kvæg, lokale handlende i midterrabatten, cyklister i venstre overhalingsbane, osende lastbiler, turistbusser, som konstant skifter vognbane for at komme frem, og gamle amerikanske biler, som kæmper for at nå de næste hundrede meter frem. Beskaffenheden af asfalten, og nogle steder mangel på samme, gør, at farten aldrig overstiger 100 km. i timen. Oftest går det langsommere, men vi oplever aldrig under vores tur, at farlige situationer opstår. Cubanerne kører mere hensynsfuldt, end de gør i mange af de andre mellemamerikanske lande.

Optankning af vores motorcykler er en tidsrøver i sig selv. Tidligere var det hæren, som bestyrede tankstationerne, men et misforhold mellem solgt benzin og indtjening har gjort, at man over en nat fyrede hæren og indsatte unge mennesker på genopdragelse til at bestyre tankene. Indtjeningen stemmer nu overens med salget af benzin, men optræning i effektivitet mangler. En typisk ekspedition foregår sådan:

Du holder i kø ved tanken, her er seks til otte standere, men kun én, som må betjene disse, og som oftest virker kun én stander. Du er nu nået frem til standeren og har fået tanket, tankpasseren råber beløbet til en kollega, og du går til kassen for at betale. Det er den hurtige ekspedition. Den langsomme er den, hvor kollegaen ikke er der. Det betyder nemlig, at tankpasseren stiller sig i kø for dig, oplyser beløbet til kassemeesteren, hvorefter du kan betale. Gudskelov var denne oplevelse en af få, men den gjorde os opmærksom på, at ting tager tid.

Cienfuegos provinsen med ca. 325.000 indbyggere er omkranset af bølgende bjerge og sukkerørsmarker. Ankomsten til hotellet er sen, og vi udsætter vores byrundtur til næste dag.

Vores hotel Jagua er opkaldt efter kolonien Fernandina de Jagua. Koloniens grundlægger var franskmænd Louis de Clouet, som var rejst hertil i 1819 fra Louisiana, USA. Allerede året efter blev byen omdøbt til Cienfuegos til ære for Cubas generalguvernør, som til gengæld inviterede flere kolonister fra Louisiana. Vi sætter vores motorcykler ved Parque José Martí. Overalt hvor vi kommer frem, stimler cubanerne sammen. Aldrig før har de set så mange nye og forskellige motorcykler på øen! Vi er her for at nyde den franske arkitektur. De lange søjlegange, alléer med palmer, og de små parker kan med lidt fantasi godt sætte én tilbage til den franskdominerede tid.

Teatro de Cienfuegos hedder også Teatro Tomás Terry. Opkaldt efter en emigrant fra Venezuela, som skabte sin formue ved at opkøbe syge slaver, pleje dem til de var raske og sælge dem videre med profit. Vejen til byen fra vores hotel hedder Paseo del Prado og er den længste af sin slags i Cuba. Efter byturen er det tid til at rette kompasset mod nye oplevelser, så efter tankning af vores motorcykler går det mod Trinidad og fire dage ved det Caribiske hav.

På vores tur mod nye mål passerer vi forbi et "Delfinario", altså et sted, hvor man kan se delfiner og søløver optræde. Selv om det er udenfor normal åbningstid, retter vi henvendelse til stedet, som tilbyder at lave en forestilling alene for os! Flere af deltagerne beslutter, at de ikke blot vil se på delfinerne, men også svømme med dem. Efter showet bliver vi, der skal i vandet, udstyret med en redningsvest og en kort forklaring på, hvordan vi skal opføre os sammen med delfinerne i vandet. På vores tur har vi to færøske deltagere med og med tanke på deres opførelse, hver gang de hører ordet "grind", foretog jeg en diskret kropsvisitering for at sikre, at de ikke bar hverken krog eller kniv. Det kunne se kønt ud med to færinger stående på bredden i færd med at aflive Flipper og hans venner. Personligt har jeg i mange år ønsket at prøve fænomenet "at svømme med delfiner", og efter turen i vandet forstår jeg til fulde fascinationen af dette

fænomen. De to største oplevelser var vel, da jeg blev bedt om at lægge mig på maven i vandet, rette mine ben ud og så vente. To delfiner kommer bagfra, sætter deres snude under mine fødder og skubber mig op af vandet, mens de svømmer fremad. Nu ved jeg, hvordan det er at gå på vandet. Efter turen kommer de to delfiner tilbage, lægger deres hoveder på mine skuldre og vil nusses og kyskes. Og de smager slet ikke af fisk! Flere af deltagerne var bagefter helt stille, det var for flere et stort øjeblik. Videre frem mod Trinidad kører vi langs kyster, og flere steder ses sporene af orkanen Katrina i form af oprevne træer og sammenstyrtede huse. Trinidad er bedst kendt som koloniernes sukkerhovedstad. Byen ligger i Sancti Spiritus provinsen, ca. 80 kilometer fra Cienfuegos.

Byen ligger som en kronjuvel ved kysten og er blandt de smukkeste på øen. Byen blev grundlagt i 1514 af spanieren Diego de Velazquez, og byens velstand blev grundlagt ved brug af slaver. Først ved brug af det lokale taino folk, senere ved brug af importerede afrikanske slaver. I 1800-tallet blev området kendt som Valle de los Ingenios, sukkermøllernes dal, og det var i den periode de fantastiske kolonihuse skød op. Byen skal helt klart besøges i dagtimerne, så man kan nyde de smukke bygninger, og om aftenen danses der ved Casa de la Musica og i det underjordiske diskotek, som ligger nær kirken Nuestra de la Candelaria. Trinidad er af UNESCO udpeget som verdenshistorisk kulturarv på grund af dens forhistorie. Vores hotel, som ligger på Ancon halvøen, har en

afstand til strandbredden på kun 30 meter. Hotellet er et såkaldt "all inklusive", hvilket betyder, at der er betalt for alt på forhånd! Da vi ser stranden og barerne, går der "cubaner" i gruppen, og vi slapper af med drinks og havudsigt. Vores daglige køreture begrænser sig til tre til fire timer, vi vil også nyde solen og vandet. En af dagene har vi arrangeret en sejltur til en koralø, kun beboet af leguanere. Efter et par timers sejls ankommer vi til revet lige før øen, og nu skal der dykkes. Oplevelsen er lidt lige som at stikke hovedet ned i et saltvandsakvarium, fisk i hundrevis, og i alle regnbuens farver, svømmer rundt blandt koralerne. En rokke i mandsstørrelse slapper af på sandbunden og lader sig ikke genere af de fremmede væsner i overfladen.

Tilbage på båden og ind til øen, hvor leguanerne og frokosten venter. En speciel oplevelse, at gå rundt på denne Bounty ø sammen med flere hundrede leguaner, som i øvrigt er komplet ligeglade med de besøgende. De lader sig både berøre og håndfodre, der skal bare ikke være for mange samlet ved håndfodringen, så kan de godt blive lidt kåde og voldsomme. Efter en god frokost er det tid til at vende tilbage til Ancon og vores hotel, endnu en dag med store oplevelser er til ende.

Efter vores dage ved det caribiske øhav retter vi nu næsen tilbage mod Havanna, og vi gør klar til dagens tur.

Første etape går over de dramatiske bjerge, Topes de Collantes, i bjergkæden Sierra de Escambray. Her er vi tilbage i gammelt Ché Guevara land. Det

var her, han med sine guerillaer kæmpede mod Batista's tropper i kampen om Santa Clara, som også er vores første stop på dagens etape. Ché Guevara monumentet og hans mausoleum stod højt på ønskelisten for flere af os. Santa Clara er også kendt som Comandante Ché by. Selve angrebet på byen blev af Ché indledt d. 28. december 1958, og på trods af luftangreb og snigskytter lykkes det ved de lokales hjælp at indtage byen på to dage. Indtagelsen af byen betød reelt, at forbindelsen mellem øst og vest Cuba var afskåret. Denne besættelse, samt den folkelige opbakning, var vel den egentlige årsag til Batistas flugt til den Dominikanske Republik nytårsnat 1958. Som tidligere nævnt forlod Ché Guevara Cuba for at kæmpe videre for revolutionen andre steder, og han blev dræbt i 1967. I 1997 bliver hans jordiske rester fundet. En af de generaler, som var med ved hans henrettelse, afslører på hans dødsleje, hvor Ché ligger begravet. Han fortæller, at Ché Guevara ligger begravet sammen med seks kamfæller under landingsbanen på en lille flyveplads. Efter længere tids søgning finder man skeletresterne som fortalt, herunder et skelet uden hænder. Efter en undersøgelse bliver det bekræftet, at der er tale om Ché Guevara, og de øvrige skeletter bliver også navngivet. Ché Guevara bliver bragt tilbage til Cuba, og hans flagsmykkede kiste står i tre dage i Santa Clara, stedet for hans største sejr i den revolutionære kamp. D. 8. oktober 1997 holder Fidel Castro en tale på revolutionspladsen, og Ché Guevara bliver stedt til hvile sammen med de seks kammerater fra kampene i

Bolivia. I hans mausoleum kan gravkamrene ses, og i det tilstødende lokale fortælles historien om Ché Guevara i tekst og billeder. Tilbage i solen og med knurrende maver er det tid til frokost. Vi finder en familierestaurant i Santa Clara. Det er lidt pudsigt med disse restauranter, ifølge loven må de kun huse 12 gæster af gangen. Nu er cubanere jo også forretningsfolk, så vores motorcykler bliver lempet om i en sidegade, og skodderne kommer for vinduet, så kan ingen se, hvor mange, der er i lokalet. Menuen af grillet kylling, svinekød og grillet hummer ligger godt i maven, salat og ris til samt det lokale ølmærke, Bucaneero, gør denne mad oplevelse sublim. Faktisk har jeg ikke under turen oplevet at få ser-

veret ringe mad, og kan man se bort fra de evindelige brune ris, er udbuddet af mad slet ikke dårligt. Sidste etape mod Havanna går i spredt orden. Nogle vil gerne hurtigt frem, andre tager turen lidt mere tilbagelænet. Vel ankommet til vores sidste hotel mødes vi alle i baren for at snakke om dagens oplevelser. Disse barer, som vi har frekventeret i større eller mindre omfang på vores tur, har det til fælles, at vi altid kommer i seng langt ud på natten. Snakken går lystigt blandt deltagerne, historier fra dagens oplevelser blandes med venligt drilleri. De sidste dage går med ture til den gamle bydel af Havanna, strøgture og shopping skal klares før turen hjem. Den sidste store aften skal nydes i udendørste-

atret Tropicana. Her er vi blevet lovet et fantastisk show, hvor dansepigerne er iført stort set ingenting. Showet er fantastisk, og selvom pigerne har lidt mere tøj på end lovet, tager det ikke glansen af festen. Vi er nu ved at være færdige med vores tur, nu mangler vi blot at pakke vores cykler i containere, inden vi på sidstedagen kan slappe ved swimmingpoolen og lade alle turens indtryk synke på plads i hukommelsen. Alt er forløbet over forventning, en nem gang gennem myndighederne, ingen problemer med politi på vores vej, altid modtaget af glade mennesker, hvor vi kom frem, gode hoteller, fantastiske strande, alt i alt en tur som vi ser frem til at gentage.

Når mindre bliver mere

BeoVision 7 har en 32" LCD-skærm og integreret DVD-afspiller i et slankt og minimalistisk design. Når det tændes, bliver man imponeret over den fantastiske billed- og lyd-kvalitet. Mindre udstyr - mere underholdning. Besøg en af vore butikker, og få en demonstration.

BeoVision 7: 59.995,-
Gulvstand med motor: 4.795,-

Få et godt byttetilbud på dit gamle B&O fjernsyn.

www.bang-olufsen.com

RADIO LOFT hedder nu...

BANG & OLUFSEN STORE TORV

STORE TORV 16
8000 ÅRHUS C, T: 86 19 00 55

BANG & OLUFSEN BRABRAND

HOVEDGADEN 57,
8220 BRABRAND, T: 86 26 00 88

BANG & OLUFSEN

Høj Harley-føring i Havana

TEKST : JØRGEN LAURVIG
FOTO: MICHAEL S. CHRISTIANSEN

7 februar fik Cuba
for første gang besøg
af en udenlandsk MC-gruppe
på egne cykler - og de var
danskere på Harley-Davidson.

Luis rammer et hul i asfalten, stort nok til at kunne rumme en mindre kuffert, med sin '47 Knuckle-head. Det ramler og skramler som om han har væltet en værktøjsreol hos den lokale isenkræmmer - ikke fordi Knucklehead'en er skruet dårligt sammen, men fordi Luis' sadeltasker er fyldt med værktøj, ladere, måleinstrumenter, ledninger, tændrør og hvad man nu ellers kunne gå hen og få brug for, når man kører rundt i et land, hvor der er mangel på alle reservedele til Harley-Davidson, og der er lige så langt mellem Harleymekanikere som der er mellem stripbarerne i Sahara. Han kigger over på mig, trækker på skuldrene og griner. Jeg kan ikke høre, hvad han siger, men er ikke i tvivl om hvad det er for ord, han former med læberne: "Cuba". - Og jeg griner tilbage, for det bliver ikke sidste gang nogen af os rammer et af de ufatteligt mange huller i den cubanske asfalt. Men vi kan kun grine af det, for landskabet er fantastisk frodigt, alle vi møder på vejen vinker med glade smil, solen skinner og vi kører kun med t-shirt. Og vi kører forrest i den flok på 19 danske motorcykler, der er på vej ud af Havana - ud på en rejse, der blev enestående og fantastisk, både for os og cubanerne.

For det er første gang en udenlandsk gruppe motorcyklister kører rundt på Cuba i samlet flok. Efter otte måneders forberedelser kunne vi en mandag i februar åbne containeren i Havana med de 13 Harley'er, to Nimbus'er, to Yamaha'er, en BMW og en Honda, der før jul blev sendt af sted fra Cap's i Århus. Efter lidt bøvl med forkert udfyldte toldpapirer

- men venlige og samarbejdsvillige embedsmænd - fik vi cubanske nummerplader til cyklerne og var klar til vores 1.800 km lange rundtur til den vestlige halvdel af Cuba.

Russiske reservedele på HD'er

Mens vi pakker motorcykler ud, dukker de lokale Harley-folk op, som vi havde kontakten på forhånd. En af dem er Luis Enrique, som er formand for *Asociación de Motos Clásicas de Cuba*, en veteran-klub, hvor mange af medlemmerne kører Harley-Davidson - stort set kun Panhead, Knucklehead og Flathead. En enkelt har planket sig til nogle Early Shovel topstykker og tilpasset dem sin Pan, men ellers ser man ingen stel eller motorer, der er yngre end 1959 - året hvor Fidel Castros langskæggede guerrillasoldater fordrev én af Latinamerikas mest brutale og forhadte diktatorer, den USA-støttede Fulgencio Batista. Efter revolutionen indførte USA en handelsembargo mod Cuba, der valgte at samarbejde med Sovjetunionen - og dermed var der lukket for originale reservedele til landets mange Harley'er. Det problem har de lokale maskiningeniører og værktøjsmagere klaret med modificering af russiske dele til biler og traktorer. Og det er sådan Luis klarer dagen og vejen. Han laver reservedele og restaurerer Harley og Indian.

Da han hører vores rute: Viñales, Cienfuegos, Trinidad, Santa Clara, Havana, lyser han op i et smil: "Jeg kører med jer! Jeg lever for at køre på motorcykel... og så har jeg en kæreste i

Trinidad." - Kanon - så er vi pludselig tre "rejseledere", der kan tage os af pionerflokkens. Og dagen efter var der afgang til frodige bjerge, uendelige sukkerrørsmarker, hvide sandstrande, koraløer og glade, dansende cubanere.

Sukkertoppene

Første dags frokost var i bjergene Guanaguanacahibes, hvor vi bader i et mindre vandfald ved Baños de San Juan, før turen går videre mod Viñales. Det er en mindre landsby i et bjerglandskab, der mest af alt minder om en bunke kæmpemæs-sige sukkertoppe, overbeegroet med træer og planter. Cubanerne kalder dem *mogotes*, og fra vort hotel er der udsigt over dalen foran de smukke bjerge og tobaksmarkerne. Den okkerrøde, frugtbare jord i regionen leverer verdens bedste tobak, der efter tørring og snitning ender på fabrikkerne i Havana, hvor de berømte Montecristo, Cohiba og

Partagás-cigarer kommer fra.

I Viñales er der også adskillige huler, vi besøger Cueva del Indio, der blandt andet byder på en sejltur på en underjordisk flod under drypstensformationerne. Inden mørket falder på, tager vi et gruppebillede ved det enorme maleri direkte på en klippevæg, *Mural de la Prehistoria*. Maleriet forestiller menneskets udvikling fra snegle i oceaner over forhistorisk tid til det perfekte menneske: det socialistiske menneske. Maleriet er lavet på bestilling af Castro selv, og kunstneren Leovigildo Gonzáles udførte opgaven sammen med lokale kunstnere, der konstant vedligeholder de klare farver, som tropesolen hver dag bager løs på.

Morgenmaden bliver indtaget med udsigt til bjergene, og kan være svær at rive sig fri fra - men dagen byder også på en af turens længste køreture. I Cuba måler man ikke ture i kilometer, men i timer: 30 kilometer over stejle bjerge med hullede veje kan tage lige så lang tid som 100 kilometer på landevej af nogenlunde beskaffenhed. Målet er Cienfuegos, i teorien fem timers kørsel. Men på grund af overophedning af en motor og en usædvanlig lang ventetid på frokosten (selv efter cubanske forhold) er det en træt flok, der må køre de sidste kilometer i mørke, før vi når frem til Cienfuegos på Cubas sydkyst.

Det er en by, der er præget af franske udvandrere, hvoraf mange kom fra Canada. Efter den

fransk-britiske kolonikrig flygtede mange franskmænd fra Canada mod syd. En del blev i Louisiana og New Orleans, der i forvejen var fransk koloni, mens andre fortsatte til Cuba, og havnede i Cienfuegos.

Efter en god nats søvn indtager vi byens torv, laver paradeparkering og en større flok cubanere kommer til. Det er ikke kun Harley'erne, der trækker opmærksomhed - det er formodentlig første gang en Nimbus har trillet på Cuba, så de to Nimbus'er tiltrækker mange nysgerrige blikke. Cubanerne undrer sig over ventilstyrene, og trods manglende spansk kundskaber får Nimbuskørerne sig en del morsomme samtaler med de lokale. Luís holder en kort tale med udgangspunkt i turens t-shirt, som vi allerede har udstyret ham med. På den ses blandt andet den argentinske revolutionshelt Ernesto "Ché" Guevara, der gik forrest i frontlinjen under den cubanske revolution, og blev dræbt i Bolivia i 1967.

Ché er nærmest en helgen for cubanerne. Så da Luís drager en parallel mellem Ché's motorcykelrejser rundt i Latinamerika (der er foreviget i filmen "*Motorcykeldagbogen*" fra 2004) og vores tur, får han store smil og stort bifald. Vi nyder en kop kaffe til et lokalt Son-orkester (Son er den oprindelige cubanske musikstil, der blev berømt med filmen "Buena Vista Social Club") og går en tur i den smukke by, før vi fortsætter mod

Trinidad.

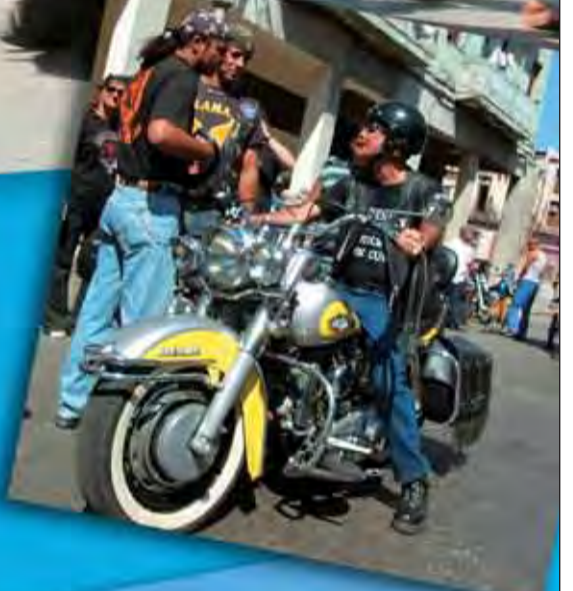
Svømmetur med delfiner

Men først skal vi til *Villa Rancho* - til det lokale delfinarium for at se delfiner og søløver optræde. Der er godt nok lukket, men med en kort charmeoffensiv får Luís overtalt stedet til at lave en særforestilling for os. For nogle af deltagerne er det ikke nok at se på - de vil selv i vandet, og udstyret med redningsvest (og mod betaling) får de lov til at hoppe i til delfinerne. Selv de to færøske deltagere, der bliver fjerne i blikket hver gang vi siger "grind" fik lov - dog efter en diskret kropsvisitering, så det ikke ender med blodbad. Deltagerne lagde sig fladt på maven i vandet, og blev løftet op på fødderne - og helt ud af vandet, stående på snuderne af to delfiner. Derefter var det kyssetid - og det var svært for vandhundene at afslå en lille romance med de svømmende pattedyr.

Så går det videre mod Trinidad: først gennem et bakket landskab med Escambray-bjergene som baggrund, men snart langs kysten, hvor flere broer går hen over dybe fjorde med fristende sandstrande lige under landevejen.

Trinidad - en koloniperle

Trinidad er bedst kendt som koloniernes sukkerhovedstad, og blev grundlagt i 1514 af spanieren Diego de Velázquez, der var Cubas første guvernør.

Byens velstand i kolonitiden byggede på slaver og sukker, og i 1800-tallet blomstrede byen - hele den nærliggende dal, *Valle de los Ingenios*, sukkermøllernes dal, var dækket af sukker, og danner i dag en smuk ramme for en af vore fællesture.

Sukkerpengene fik selve Trinidad til at blomstre, og paladserne ligger side om side i centrum af den gamle by. Men med slaveriets ophør i 1865 ophørte rigdommen brat, og siden har byen været frosset fast i en tidsboble. Så i dag består hele centrum stadig af langt over hundrede år gamle huse i pastelfarver, gaderne er brolagt med toppede sten, og kun lidt sparsom elektrisk gadebelysning minder en om hvilket århundrede vi befinder os i. Heldigvis er byens natteliv ikke stivnet i forrige århundrede. På den centrale trappe ved katedralen er der fest med levende musik hver aften og hundredevis af glade dansende mennesker, og efterfølgende natteroderi på flere diskoteker med levende salsa.

En verden under havoverfladen

Vores hotel ligger på Ancon-halvøen direkte ned til stranden, og vi bliver udstyret med et armbånd, så alt er inkluderet i prisen - også baren, hvilket enkelte af tjenerne blev lidt trætte af, når folk på vej hjem fra diskoteker ved fire-tiden om morgenen forlangte rundhåndet servering. Men der er andet end baren i Cuba - for eksempel koralrev. Så en dag bliver sat af til at en sejltur til en koralø, Cayo Macho, kun beboet af leguaner. Efter et par timers sejlads i katamaran, ankommer vi til revet lige før øen og nu skal der snorkles. Oplevelsen er lidt lige som at stikke hovedet ned i et saltvandsakvarium, fisk i hundredvis og i alle regnbuens farver, svømmer rundt blandt koralerne. En rokke i mandsstørrelse slapper af på

sandbunden og lader sig ikke genere af de fremmede væsner i overfladen.

Tilbage på båden og ind til øen hvor leguanerne og frokosten venter. En speciel oplevelse, at gå rundt på denne Bounty ø sammen med flere hundrede leguaner, som i øvrigt er komplet ligeglade med de besøgende.

De lader sig både berøre og håndfodre, der skal bare ikke være for mange samlet ved håndfodringen, så kan de godt blive lidt kåde og voldsomme.

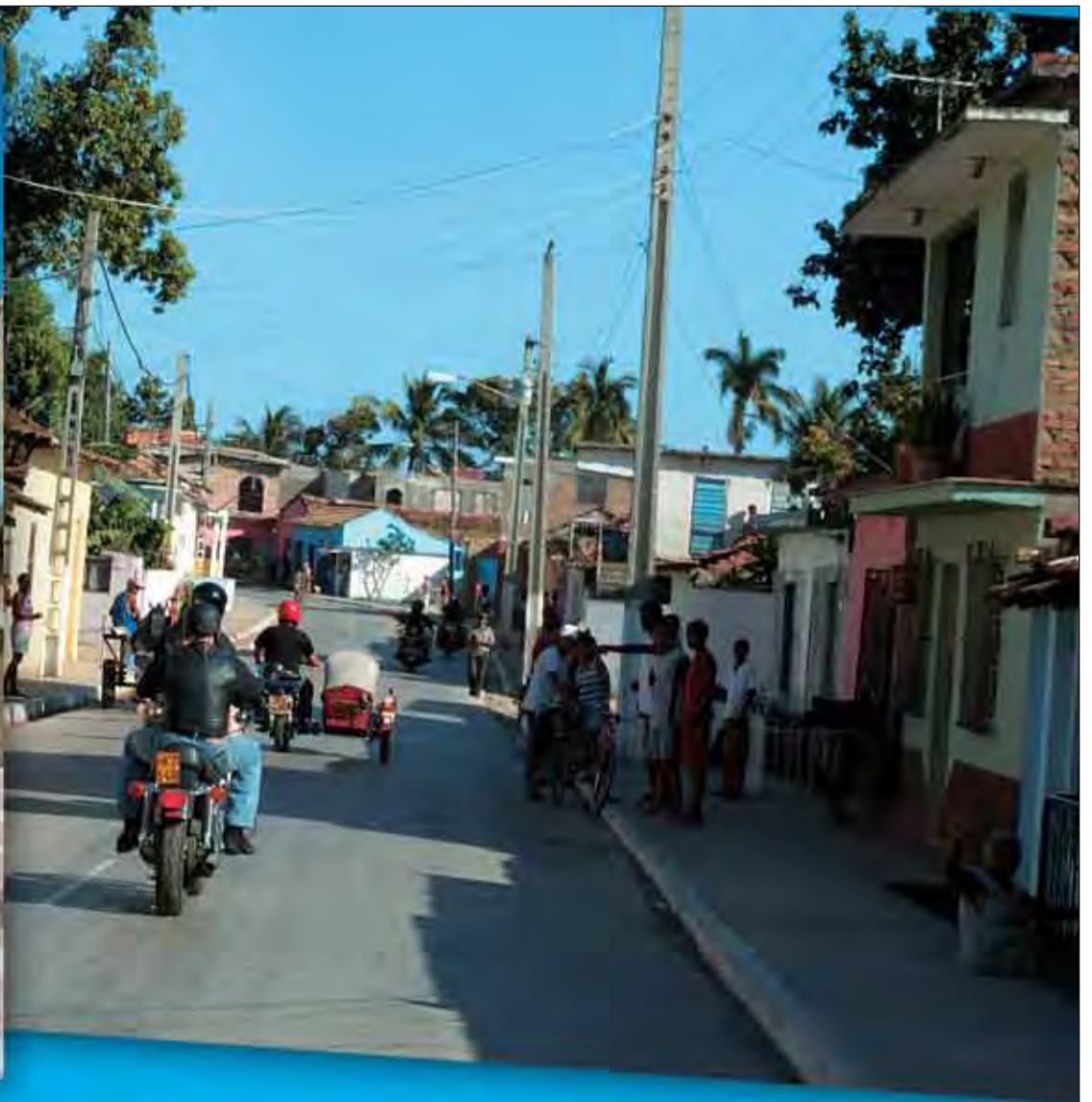
Harley'er og Ché Guevara

Turen tilbage til Havana begynder med en stejl klatretur til kurstedet ved *Topes de Collantes*. Her opførte diktatoren Batista et rædsomt sanatorium i beton - men med fantastisk udsigt over frodige bjerge - der i dag primært behandler militærfolk med brug for massage, termiske bade med mineralholdigt vand og frisk bjergluft.

Derfra går turen dybere ind i bjergkæden *Sierra de Escambray*. Disse bjerge spiller en stor rolle i den cubanske revolution: Fidel Castro sendte Ché Guevara op i disse bjerge for at forberede et angreb på byen Santa Clara, der er et væsentligt trafikknudepunkt: hvis man behersker Santa Clara har man skåret al transport mellem øst og vest i Cuba over. Med et dristigt og taktisk genialt angreb på Santa Clara erobrede Ché byen 28. december 1958 - Batista erkendte, at hæren ikke ville kæmpe mod Fidel Castros guerrilla, og diktatoren flygtede nytårsnat til Den Dominikanske Republik.

Derfor står Verdens største Ché Guevara-monument i Santa Clara - og revolutionshelten er begravet sammen med andre revolutionære i et mausoleum under monumentet.

Ché Guevara rejste fra Cuba i 1965 for at starte en guerrilla i Bolivia - men det mislykkedes, og med hjælp fra USA's CIA blev han fanget og likvideret 1967. I mange år var det et mysterium, hvor han blev begravet - men en boliviansk officer fortalte

kort før sin død, hvor han lå i Bolivia, og i 2002 blev Chés jordiske rester hentet til Cuba sammen med andre dræbte medlemmer af hans guerrillagruppe, 25 år efter manden blev myrdet og legenden født. Ché er i dag nærmest en helgen i Cuba - i skolerne lærer ungerne alt om hans opofrelse og hans tanker om det rene, socialistiske menneske.

Vi nyder at parkere vore imperialistiske USA-symboler foran Chés enorme statue - et billede, der bliver sendt til Harley-Davidson i USA - så kan de måske overveje om handelsembargoen virkelig er så god en idé.

Efter endnu en fremragende frokost i en privat restaurant, der trods det statslige forbud mod at have flere end 12 gæster ad gangen og serverer skaldyr og helstegt pattegris, drager vi de sidste timers kørsel mod Havana.

Tog på tværs af motorvej

Turen går på, det nærmeste cubanerne kommer en motorvej - bred nok til tre baner i begge retninger, men ikke specielt vedligeholdt. I 2002 blev strækningen fra Havana til Santa Clara asfalteret, så båret med Ché Guevaras rester kunne køre af sted uden at revolutionsheltens knogler skulle rasle for meget i kisten. Men i vores vejside er der huller og lange stykker med slidlaget skrabet af - uden at der er lagt ny asfalt. Jeg rammer et hul, kigger over på Luís, trækker på skuldrene og råber "Cuba", mens vi begge griner. For hvad gør det, solen bager, vi kører i t-shirt... og må pludseligt standse: der er fuldt stop ved en ubevogtet jernbaneoverskæring, og hvis politiet ser folk køre over uden at stoppe - hvilket for motorcyklister betyder at sætte en fod i jorden - vanker der bøder og besvær.

Og så er det ligegyldigt, at bøderne er beskedne i vor hårde valuta - vi gider ikke besvær. Farten bliver også holdt nede af krydsende cyklister og forgængere, oksekærrer og vejsælgere med frugt, ost og honning. Selvom trafikken svarer nogenlunde til en nordjysk motorvej, skal man holde øjnene åbne. Efter nogle timer nærmer vi os Havana - og turens sidste oplevelser.

Vi laver en udstilling med vore motorcykler på hotellet, bliver interviewet af cubansk TV, og dagen efter deltager vi sammen med veteranbilklubben "La Maqorina" i en paradetur rundt i Havana.

Det er mindedagen for bortførelsen af den femdobbelte argentinske formel 1 verdensmester, Juan Manuel Fangio.

I 1957 mente diktator Batista, at et formel 1 Grand Prix i Havana kunne forbedre hans image. Men en guerrillagruppe bortførte racekøreren fra sit hotel, og da han efter løsladelsen udtrykte sympati for bortførerne, klappede Batistas propagandatræk sammen som en soufflé.

Ved Hotel Lincoln, hvorfra han blev bortført, er der arrangeret argentinsk tango foran vore Harley'er, og en af de overlevende bortførere fortæller os om oplevelsen, der førte til et livslangt venskab mellem ham og Fangio.

Men så var festen også forbi - vi kørte direkte ud til containeren, pakkede vore motorcykler og afleverede nummerpladerne - bureaukraterne ville ikke lade os beholde denne sidste souvenir, men sådan set er det stykke blik også ligegyldigt - det vigtige er de fantastiske oplevelser på en tur, næppe nogen af deltagerne vil glemme. - Og som mange sikkert vil tage med på, når vi næste år vælger sne, kulde og sure miner fra til fordel for salsa, smil og sol over Harley'erne.

